

SZEGED KOSSUTH-DIJAS MATEMATIKUSAIT IS magával ragadta a Párt vezetésével mindinkább felfelé ivelő élet

Az Ady-téri egyetem Bolyai Intézetében dolgozik dr. Rédei László elvtárs, és dr. Szőkefalvi-Nagy Béla. Mindketen a matematika professzorai és Szeged új Kossuth-díjasai közé tartoznak. A számok világával foglalkoznak a bonyolult matematikai problémák megoldásával segítik hozzá a fejlődéshez technikáinkat és gyakorlati életünk minden olyan területét, amelynek alapja a matematika tudománya.

Dr. Rédei László elvtárs,

a Szegedi Tudományegyetem geometriai tanszékének vezetője számelméleti és csoportelméleti kérdésekkel foglalkozik.

— Majdnem 30 éve végzem számelméleti kutatásaimat — mondotta Rédei elvtárs. — Csoportelmélettel a felszabadulás után kezdtem foglalkozni, de ma már ez a legkedvesebb kutatási területem. Most már valószínűs fiatalos szenvedéllyel végzem ilyen irányú kutatásaimat. Ezt lehetővé teszi elsősorban az, hogy ma összehasonlíthatatlanul kedvezőbb körülmények között végezhetek minden kutató a maga munkáját, így mi, matematikusok is. Jellemző erre azok a számadatok, amelyek a munkásságommal függenek össze. Összesen 71 dolgozatot jelent meg eddig, 30 éves pályám során és ebből a felszabadulás utáni néhány esztendőre 19 dolgozat esik, ezenkívül jelenleg nyomás alatt van 10, de még hozzászámíthatjuk azokat is, amelyeket most dolgozom. Ez annak következménye, hogy engem is magával ragadott a Párt vezetésével egyre inkább felfelé ivelő élet, szellemi felszabadulás, amely bekövetkezett.

— Ha az ember jól dolgozik, az annak jele, hogy jól érzi magát, mert kényszer alatt nem lehet kutató munkát végezni. Ezért most szinte második fiatalági periódusomat élem át és minél jobb munkámmal akarom meghálálni azt a nagy kitüntetést, amelyet a Kossuth-díjjal kaptam.

Rédei elvtárs is behatóan foglalkozik a szovjet tudományos eredmények megismerésével. Számelméleti kutatásai összefüggnek Vinogradov híres szovjet matematikus vizsgálatával, Otto Smidt szovjet matematikus csoportelméleti vizsgálatai szerint továbbfejlesztette.

Dr. Szőkefalvi-Nagy Béla,

az ábrázoló geometriai tanszék vezetője. A matematikai analízis és főképpen a valós változós függvények és függvény operátorok kérdésével foglalkozik. Legjobb munkája az úgynevezett Hilbert-tér és operátorok elméletébe vág, amely az alapja többek között az új atomfizika, a kvantum-mechanika matematikai tárgyalásának. Most dolgozik a valós-változós függvények újabb elméletét tárgyaló könyvön. Szőkefalvi-Nagy professzor a Magyar Tudományos Akadémiának levelező tagja, Felsőfok feladatának tartja a szovjet matematikai eredmények megismerését.

— Ezért is tanulok már 1943 óta oroszul, — jelentette ki ezzel kapcsolatban. — A szovjet matematikusoknak olyan kiváló eredményeik vannak, különösen az analízis terén, amelyek szükségessé teszik, sőt valósággal kényverünkkel teszik az orosz nyelvű matematikai cikkek olvasását. Nikolszkij szovjet matematikussal közvetlen kapcsolatot is tartok fenn. Bernstein szovjet akadémikus iskolájának kutatásai pedig sokban összefüggtek kutatásaimmal, tudomásom munkáinkban kölcsönösen hivatkozunk egymásra.

Szőkefalvi-Nagy professzor nem-

csak maga foglalkozik a szovjet matematika eredményeivel, hanem minél szélesebb körben ismerteti is azokat. Ezt szolgálja legközelebbi előadása is, amely a Bolyai Matematikai Társulat rendezésében a szovjet matematika funkcionális analízise terén elért újabb eredményekről számol be.

— Nagy örömmel tölt el, — mondotta Szőkefalvi-Nagy professzor — hogy az idei egyik Kossuth-díjjal engem tüntettek ki. A matematika nálunk a múltban a természettudományokkal együtt a háttérbe szorult. Igen sok jeles matematikusunk kényszerült idegenbe menni. Ma a helyzet gyökeresen más, a dolgozó magyar nép államában a matematikai tudományok és művelői is eddig soha nem tapasztalt megbecsülésben részesülnek. Ez természetesen azt a kötelezettséget rója ránk, a matematika kutatóira és tanáraira, hogy a matematikai és természettudományi gondolkodásnak, kultúrának népi körében az eddigi sokkal szélesebb elterjedését és kifejlődését előmozdítsuk, továbbá a tudományos és szociális fejlődés folyamán mind sürűbben felvetődő egyes matematikai problémák megoldásával, magunk is a legközvetlenebb módon vegyünk részt országunk építésében.

Ez a két nyilatkozat is világosan beszél arról, hogy nem lehet elvonni a tudomány. Minden tudománynak szoros kapcsolatban kell lennie az élettel, a dolgozókkal, mint ahogy a dolgozók munkája teszi lehetővé a Párt vezetésével a tudomány igazi fejlődését. Tudják ezt Szeged új Kossuth-díjasai, akik az eddigienél is lelkesebben munkával akarják meghálálni a dolgozók államának megbecsülését.

Kivételes intézkedéseknek

nevezi az olasz kormány azokat a fasiszta rendeleteket, melyeket a vérengző Scelba javaslatára hozott, „a társadalmi rend fenntartására”. Ezek az intézkedések törvényellenes cselekedetnek minősítik a parlagon heverő földek elfoglalását, megfosztják az olasz népet a gyűlekezési és szőlőszabadságtól, szóval a demokráciának még csak a látszatát is eltörlik. Sokat törölni persze nem nagyon kellett, mert hiszen eddig is igen jóhiszemű embernek kellett annak lennie, aki a fekete reakció De Gasperi, a hóhér Scelba és társai kormányzatában nyomát is látta a szabadságjogok tiszteletbentartásának.

Ezek a rendeletek, éppen úgy, mint a közelmúltban a francia parlament jobboldali többsége által hozott rabszolgatörvény, az amerikai imperialisták egyenes utasítására születtek meg, akik mind szorosabban vonják a hálót a nyugateurópai csatlósok kormányok körül, megfosztva őket függetlenségük utolsó maradványaitól is.

Láttuk azonban, hogy milyen eredményeket hozott a rabszolgatörvény Franciaországban. A francia dolgozók nem hajlandók elismerni ennek a gyalázatos „törvény”-nek érvényességét. A rabszolgatörvény életbelépése óta nem csökkent, hanem nőtt a francia dolgozók sztrájkmozgalmainak száma és hevessége. De magában

Amerikában, ahol két hírhedt szenátor: Mr. Taft és Mr. Hartley elsőnek terjesztették be ezt a szégyenteljes erőszakintézkedést a képviselőház elé, szintén eredménytelenek voltak a tökések erőszakoskodásai. Mikor Truman elnök a sztrájkoló bányászok ellen a Taft-Hartley törvényhez folyamodott, csak a munkásáru szak-szervezeti vezetőket tudta befolyásolni, a bányászokat azonban nem. Győzött is a bányászsztrájk, Truman, Taft, Hartley és az áruló bányászvezér, Lewis, minden mesterkedése ellenére is.

Hasonló jelenségeket máris tapasztalhatunk Olaszországban. Scelbák fasiszta erőszakoskodása nem szüntette meg a földfoglalásokat és csak még erősebbre kovácsolta a kommunistákat és a baloldali szocialisták zászlaja alá tömörült munkássztrájk egységét.

Scelbák ideig-óráig még rendőri erőszakkal fenn tudják tartani hatalmukat. De már a Terniben tüntető munkások ellen küldött katonaság nem volt hajlandó a munkások ellen fordulni, hanem átlátta az oldalukra. Ez is mutatja, hogy az olasz nép ellenállása egyre erősebb lesz az amerikai imperialisták minden mesterkedése ellenére is. Frott papírrongyagnak tekint minden olyan szerződést, amely az idegen megszállók kénye-kedvére akarja kiszolgáltatni Olaszországot.

A NÉPI DEMOKRÁCIÁK ORSZÁGAIBÓL

Sanghaji tapasztalatok

A repülőgépek ablakain keresztül figyelik az utasok a felszabadult Kína tagjait. Percről-percre új területek tűnnek fel. Felülről a hatalmas végtelenbefejtő rizsföldek egyetlen nagy barna földtábla képét nyújtják, amelyen egyre több apró pont mozog. A szemlélődő inkább tudja, mint sejti, hogy ezek az apró pontok a földeken dolgozó felszabadult kínai parasztok, akik most már a magukénak számíthatnak és aratnak.

Tükrösima betonúton száguldoz az autó. Így egész közelről megfigyelhetők a négykékre hasított rizsföldeken dolgozó parasztok. A földek végében sorakozó, rizsszálmával fedett parasztházak sorra elmaradnak. A falvakat, településeket magunk mögött hagyva, a látóhatáron egyszerre felbukkan Sanghaj városa.

Sanghaj — a világ egyik legnagyobb kikötője, Kína gazdasági központja. Itt összpontosul az ország gazdasági ereje, a nagyipar, de a behozatal és kivitel forgalma is.

Sanghajban mindig sok külföldi tartózkodott. A könnyű zsákmány reményében tömegesen tördultak ide az imperialista országok kereskedői, panamázói és üzletemberei. Amíg ez a pénzhajszó külföldi kereskedőrege a fővárosban felhőkarcokat épített, addig a kínai munkások egyre messzebb távolodtak a belvárostól a külváros nyomorúságos kunyhóiba. Száz- és száz ezer sanghaji proletárnak nem volt hajléka és a „dzsunkák”-nak nevezett hosszú, keskeny, szalmatetővel fedett csónakokban lakott. Többszer ilyen dzsunka himbálódzott a Huen-po és a Szudzau-krík sárga vizén. Ennyit a város multjáról. A felszabadulás után a népi kormány megváltoztatta ezt a helyzetet, s ma már az égneftűző felhőkarcokat munkások lakják. Az „úszó Sanghaj” lakói a városból megszökött Kuomintang-hivatalnokok épületeiben találtak lakást. Jó életkörülmények között, az újszad élet képítésén fáradoznak már a tegnapi még hajléktalan proletárok.

A gyárlátogatások még világosabban tárják fel a szembetűnő változást, amely a felszabadulás óta végbement a kínai nép életében.

Az egyik sanghaji textilgyár homlokzatán tűzvörös, kék és sárga transzparensek. A műhelyben a gyár egyik régi munkásnöje, Lu-Szun így válaszolt kérdésünkre:

— Csang-Kai-Sek bandája a visszavonuláskor magával akarta vinni az egész gyár felszerelését. De mi megvédtük a gyárat. A múltban csak annyit dolgoztam, amennyit a tulajdonos megkövetelt. Mindegy volt számomra, mennyi selymet gyártok. Ma már a nép számára szövőm a selymet. Megváltoztak munkafeltételeink, a dolgozók üzemében csak kedvvel lehet dolgozni. Gyárunkat a legkorszerűbb berendezésekkel, ven-

tillátorokkal látták el, hogy a munka legjobb körülményei megteremtődjenek. Az egyre gyarapodó szociális intézkedések napról-napra megkönnyítik munkánkat.

Minden sanghaji munkás és munkásnő szavából kicseng az a felismerés, hogy termelőmunkájuk ma egy-egy tégla az új ország építésében. Erre mutatnak a termelékenység emeléséért indított munkaversenyek, a gyárak egymás között folyó nemes vetélkedése.

Azelőtt 10—12 óra volt a napi munkaidő, ma nyolcórás műszakokban dolgoznak. Ez adta az alapot ahhoz, hogy új eljárások, új munkamódszerek bevezetésével fokozzák a munka termelékenységét. A textilgyárban 20—25 szövőgép kezelésére tértek át. A sanghaji dolgozók legutóbb a nyersanyag-takarékosságot és az általános önköltségszökkentésért hirdették új versenyt a nehéziparban.

A sanghaji benyomások egyetlen nagy képpé szövődnek. Ez a kép eleven, erős, a valóságot — a 400 millió népi Kína fejlődését, virágzó életét ábrázolja.

A fűtőház tüzelőanyag megtakarítása

A csehszlovák fűtőház dolgozói szocialista munkaversenyükben ismét nagy megtakarítást értek el. A megtakarítás összege 3 millió 400.000 lej. Ezt az eredményt a fűtőcsövek állandó tisztításával, a kazán jókarbantartásával, valamint a helyes tüzeléssel és a vonatkozó maximális sebességgel érték el.

Egymillió korona jutalmat is kaphatnak az újítók

Csehszlovákiában

Csehszlovákiában a szervezték a munkásújtók prémiumrendszerét. Az eddigi 20 ezer koronás prémium-határt 1 millió koronára emelték fel. A jövőben az üzem dolgozói aktívabban vesznek részt az újítás javaslatainak elbírálásában. A prémiumot az újítás bevezetését követő hónapban kifizetik. A táblázat tetejének értelmében egyetlen újítással az eddigi maximális tétel ötvenszeresét érhetik el a munkástalálók. A nemzeti vállalatok az újítómozgalmat fellendítése érdekében tanfolyamokat indítanak. Az októberi brigádok már működnek.

A pártépítés munkájának nélkülözhetetlen tegyvere
A PARTMUNKÁS
OLVASD TERJESZD!

A Ruházati NV dolgozói méltóképpen akarják kifejezni hálájukat a Szovjetunió, Sztálin, Rákosi elvtárs és a Párt iránt

Az újszegedi Ruházati NV dolgozói néhány nappal ezelőtt tartották meg a Sztálin-napokat. Első Országos Tanácskozásának kiértékelését üzem gyűlés keretében.

A dolgozók közül sokan felszólaltak és értékes felajánlásokat tettek április negyedike méltó megünneplésére.

Balog Jenő vállalta, hogy második negyedévi tervét 24, a harmadikat 48, az egész évi tervét pedig 91 nappal előbb fejezi be.

Fehér Géza, Kertes Endre, Triesz Jakab, Biró Mihály, Zsebők János, Barna Irma, Farkas Antalné, Csomor Sándorné, Halász Klára, Pópit Péterné és még többen hasonló felajánlásokat tettek.

Baráth Mihály sztálinovista vállalta, hogy április negyedike az összes munkálatokat, gépi munkát, kézi munkát, kapcsolvarrást, szalagrendszerbe szervezi be. Azonkívül vállalta

azt, hogy Ferenczi János új technikusként átadja munkamódszerét és azonkívül április negyedike bevezeti a háromgépes gomblyukasztó rendszert.

Botos József vállalta, hogy a szalag és csoportvezetőket megtanítja a helyes adatszolgáltatásra, hogy az eddigi hibákat kiküszöböljék, azonkívül vállalta, hogy hetenként három napon át tudását átadja a fizikai dolgozóknak, hogy ezzel is szorosabbá tegye a műszaki és fizikai dolgozók között a kapcsolatot.

Kozocsa István vállalta, hogy április negyedike a tervet munkanapokra bontja fel. Kasza Ferenc az ifjúság közül egy tisztasági és rendfenntartó brigád megszervezését ajánlotta fel. Szabó Imre a műszerészek nevében ígérte, hogy április negyedike teljesen rendbehozzák a gépeket.

240 SZÁZALÉKOT ÉRTEL

a Rendező pályaudvar „Dózsa” brigádja

A MAV szegedi dolgozói is kiváló eredményeket értek el az április 4-i munkafelajánlások során. A Szegedi Rendező pályaudvar dolgozói például elhatározták a kocsi forduló meggyorsítását, hogy ezzel is hozzájáruljanak az áruk gyorsabb szállításához, vasúti kocsik alaposabb kihasználásához. Három brigád is alakult, a „Vörös Csillag”, a „Vörös Meteor” és a „Dózsa”, melyeknek tagjai forgalmisták és kocsimesterek.

Közülük különösen kivált a „Dózsa” brigád, melynek tagjai Mihály László és Bán Bé-

la forgalmisták, valamint Karlóczi Sándor, a rendező pályaudvar és Gúti Ferenc a Tisza pályaudvar kocsimesterei. A „Dózsa” brigád tagjai, akik eddig átlagosan 150—170 százalékot értek el a kocsi forduló terén, az április 4-i munkafelajánlás, munkaverseny során már vállalásukat túlteljesítve, legutóbb 240 százalékot értek el. A többi brigádok tagjai most megfogadták, hogy ők sem maradnak le a „Dózsa” brigád tagjaitól, és jobb munkájukkal a vasúti szállítások területén is hozzájárulnak a szocializmus építéséhez.

Versenyben április 4-ért Csongrádmegye gépállomásai

Csongrád megye gépállomásain egyre terebélyesedik felszabadulásunk ötödik évfordulójának méltó megünneplésére a versenymozgalmak. A nemes versenyt a megye legjobb gépállomásának traktoristái: a deszkai indították meg. Versenykihívásukat 14 gépállomás dolgozói fogadták el, s vállalták azt, hogy a kiutemezt tavaszi munkát április 15-ig befejezik, de a gyors munka mellett nagy súlyt fektetnek valamennyien a minőségi munkára is. Nagyarányú önköltségszökkentést is vállaltak traktoristáink: vállalták 10 százalékos üzemanyag csökkentést, ami a normát, figyelembe véve a 15 gépállomás 338 mázsa 12 kg, robbanó üzemanyag megtakarítást jelent 35.840 forint értékben. Kétféle anyag megtakarításuk 23 mázsa 60 kg, súlyt jelent, amelynek értéke 14.196 forint.

A deszki versenykihívás 75 százalékos alkatrészt, anyag- és javító költség csökkentést írt elő. Ez 157 ezer 500 forint megtakarítást eredményez. Csongrád megye gépállomásai tehát április 15-ig 10 munkájuk következtében 207.536 forintot takaríthatnak meg.

SZOMBATON tartja meg a DÉFOSZ városi szervezetének vezetősége természettudományi előadásorozatának második részét, ahol Barcz Ferenc gimnáziumi tanár előadást: A Föld alakulása címen. Az előadás Jósika-utca 2. sz. alatt lesz, délután 6 órakor.

Az MSZT szegedi titkársága értesíti tagjait, hogy a jelvények megérkeztek és Horváth Mihály-u. 3. szám alatt átvethetők.

Felszabadulásunk ünnepére
Műsac-könyv
2.50 forint.
Kapható
a Délmagyar kiadóhivatalában.